

egy 50 m széles és mintegy 350 m hosszú sávban húzódtott a Kőér-patakot É-ről kísérő dombvonulat gerincvonalában. Kisméretű, 2–2,5 m oldalhosszúságú, fél méter mélységű négyszögletes házaik kettesével-hármasával, csoportosan helyezkedtek el, közöttük nagyobb üres, vagy egyéb objektumot tartalmazó 40–70 m széles területek húzódtak. Felépítésük igen egyszerű volt: félig földbe voltak mélyítve, tartóoszlopok nyomait általában nem találtuk, így feltehetően az egykori járószintre támaszkodó tetőzettel rendelkeztek. Tűzhelyet, kemencét sem tudunk megfigyelni bennük, ám számos orsógomb, agyag-nehezék a helyben végzett fonásra-szövésre utal.

A házak közötti területeken jól elkülönülve három 14–16×10–12 m alapterületű hatalmas, adott esetben 40–50 gödörből álló komplexum feltárását is elvégeztük, melyek agyaggyerő helyek lehettek. Számos esetben ideiglenes tűzelőhelyet létesítettek benne, de később többnyire hulladékgyödrnek használták, valamint a telepen elhullott állatok tetemeit is ide dobálták be.

A lelőhely a *késő vaskor* időszakában is aktív, ugyanis mintegy 20 gödör a késő kelta időszakra datálható kerámiaanyagot szolgáltatott. Az objektumok igen nagy szórással három kisebb csoportban jelentkeztek a feltárási terület középső és nyugati részén.

Árpád-kori és avar objektumokban szórványos római kori leletek is előkerültek. Középkori objektumokban sigillata-töredékeket, illetve a lelőhely nyugati részén egy 10. századi ház betöltésében egy Sylvanus-oltárt találtunk.

Az ásatási terület Ny-i felén *késő avar telep* részletét tártuk fel. Közel 200 objektum sorolható az avar korba, számos gödröt, árkot, házat találtunk. A házak viszonylag kisméretűek, átlagosan 3–4×2–3 méteresek voltak, a telepen belül rendszertelenül helyezkedtek el. Kevés esetben találtuk meg a házon belül a tetőszerkezetet tartó oszlopok nyomát, a tetőzet feltehetően a földfelszínre támaszkodhatott. Minden házban volt kemence, legtöbbször a DK-i sarokban állt. Számos, az avar telepekre jellemző rövidebb és hosszabb árokszakaszt figyeltünk meg. Közülük a legnagyobb egy széles, több ágú árokrendszer, mely a telepet ÉNy–DK irányban teljesen kettészelte. Vízlevezető szerepe lehetett, hiszen mindkét oldalán találtunk avar kori objektumokat.

Az avar teleprészlettől ÉNy-ra *két avar sír* került elő. Egy hanyatt fekvő, nyújtott csontvázas női és egy fiatal, mellékletei alapján fiú vázát tártuk fel. A női sírban nagygyömbös, granulációkkal díszített arany fülbevalók, orsókarika és a bal medencénél egy csontnyeles vaskés feküdt. A gyermek sírjában a koponya mellett szintén arany nagygyömbös fülbevalópárt találtunk. Dereknál igen rossz állapotú bronzlemezes veretekből álló övgarnitúra feküdt. Mindkét sírnál koporsóra utaló nyomokat figyeltünk meg. A leletek alapján a 7. század utolsó harmadára keltezhetjük a sírokat.

A terület északnyugati részén, a dombtetőn, az avar kori objektumok mellett több, a leletanyag alapján *10. századi*, négyzetes alapterületű, földbe mélyített lakó-

ház került elő, sarkában kőkemencével. A területen valószínűleg pár száz évvel később is látszódhattak a mélyedések, hiszen több helyen megfigyeltük, hogy a 10. századi házakba, később, feltehetően az Árpád-korban kemencéket ástak bele. Az előkerült 11 ház átlagos mérete 3×3 méter. A ház sarkában minden esetben kövekből megépített kőkemencét találtunk, gyakran épen, de néhány esetben csak a szétszórt kövek maradtak meg. Felébe, negyedébe tört malomköveket előszeretettel építettek bele a kemencékbe.

A 15–16 hektár nagyságú *Árpád-kori* falu plébánia-templomának feltárása 2004-ben befejeződött. Az előzetes jelentést lásd a kötet 37. oldalán!

Munkatársak: Éder Katalin, Ferenczi László, Füredi Ágnes, Hancz Erika, Papp Adrienn régészek, László Orsolya antropológus.

TEREI GYÖRGY – HORVÁTH LÁSZLÓ ANDRÁS –
KOROM ANITA – SZILAS GÁBOR

104. Budapest, XIII. Meder utca–Cserhalom utca
B, Á

2004. október 28. és november 24. között építkezést megelőző próbafeltárást végeztünk a két utca által határolt területen. A kutatást a 19. építési tömb területén kezdtük meg. Első két kutatóárkunkban az újkori feltöltési rétegek alatt intakt sóderréteget találtunk. Semmilyen kultúrjelenség nem került elő, a terület az eredeti Duna-meder területére esik. (Ezt igazolta a geodéziai felmérés egy 1833-ban készült vízrajzi térképre vetítése is.)

A 3. sz. árokban az újkori feltöltés alatt sötétsárga homokos, majd világosszürke agyagos réteg következett, mindkettő É felé lejtett egy sötétbarna agyagos réteggel, amelynek széle feltehetően az egykor itt folyt patak déli partja volt. Kibontottuk egy É–D irányú kis árok részletét, amelynek korát azonban – leletanyag hiányában – nem tudtuk megállapítani.

A 18. tömb területén először egy É–D irányú kutatóárkot nyitottunk. A kb. 2,7 m-es újkori salakos feltöltés alatt barna agyagos kultúrréteg jelentkezett, amelynek felszínén már nagyobb foltok mutatkoztak és Árpád-kori kerámia-töredékek is előkerültek. A kb. 40 m hosszú kutatóárok É-i végén K–Ny irányú kutatóárkot is nyitottunk, és ezen a teljes felületen végeztük el a feltárást. A kutatóárok déli végében egymást vágó Árpád-kori árok rendszerét bontottuk ki, amelyekből 12–13. századi leletanyag került elő. Az árok É-i felében középső bronzkori jelenségek (gödrök, cölöplyuk) sűrűsödtek.

REMÉNYI LÁSZLÓ – KOVÁCS ESZTER

105. Budapest, XIV. Miskolci utca (Paskál-lakópark)
U, B, Rő, A

A Miskolci utcával párhuzamosan futó, a lakópark építéséhez kapcsolódó kétrendszerű 120 kV-os szabadvezeték földmunkálatai során 350 m hosszú szakaszon két helyen régészeti objektumokat bolygattak meg. A 2 m